

Архітектура

УДК: 72.01:7.046(477)

Нагорна В. С.

*начальник управління комунальної власності, містобудування,
архітектури та фінансової політики*

Виконавчий комітет Апостолівської міської ради

Nahorna V. S.

*Head of the Department of Municipal Property, Urban Development,
Architecture, and Fiscal Policy*

Executive Committee of the Apostolove City Council

ФЛОРИСТИКА ЯК ЗАСІБ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КУЛЬТУРНИХ КОДІВ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ У МІСЬКОМУ ДИЗАЙНІ

FLORISTICS AS A MEANS OF REPRESENTING THE CULTURAL CODES OF UKRAINIAN NATIONAL IDENTITY IN URBAN DESIGN

Анотація. Актуальність дослідження зумовлено потребою збереження української культурної ідентичності в урбаністичному просторі, де флористика розглядається як засіб репрезентації національних символів і культурних кодів у візуальному середовищі міста. Мета статті полягає у визначенні теоретичних засад і практичних можливостей використання флористики як інструменту вираження української ідентичності та інтеграції її в сучасні концепції міського дизайну. Методологія ґрунтується на системному, культурологічному й семіотичному підходах із використанням методів аналізу, синтезу та кейс-аналізу міських практик. Результати засвідчили, що флористика виконує естетичну, семіотичну, соціокультурну, екологічну й комунікативну функції, формуючи впізнаваний український культурний ландшафт.

Висновки доводять, що флористика здатна гармонізувати природне й соціальне середовища, зміцнюючи культурну ідентичність.

Ключові слова: *урбаністична символіка, культурна пам'ять, семіотичний простір, екологічна естетика, національна впізнаваність, ландшафтна ідентичність, візуальна комунікація.*

Summary. *The relevance of the study is determined by the need to preserve Ukrainian cultural identity within the urban space, where floristics is viewed as a means of representing national symbols and cultural codes in the city's visual environment. The purpose of the article is to define the theoretical foundations and practical possibilities of using floristics as a tool for expressing Ukrainian identity and integrating it into contemporary urban design concepts. The methodology is based on systemic, cultural, and semiotic approaches employing methods of analysis, synthesis, and case analysis of urban practices. The results demonstrated that floristics performs aesthetic, semiotic, sociocultural, ecological, and communicative functions, shaping a recognizable Ukrainian cultural landscape. The conclusions confirm that floristics can harmonize natural and social environments while strengthening cultural identity.*

Key words: *urban symbolism, cultural memory, semiotic space, ecological aesthetics, national recognizability, landscape identity, visual communication.*

Постановка проблеми. Сучасний розвиток українських міст супроводжується пошуком візуальних і концептуальних засобів, здатних відобразити національну ідентичність у просторі повсякденного життя. В умовах глобалізації та уніфікації архітектурного середовища особливої ваги набуває відтворення культурних кодів через елементи міського дизайну, які формують емоційну та символічну єдність громадян із власною культурною традицією. Флористика як мистецтво композиційного осмислення природних форм виступає універсальним інструментом репрезентації

національного світогляду, оскільки квіткові мотиви, орнаментика та кольорова символіка глибоко вкорінені в українській культурі, міфології й декоративно-прикладному мистецтві. Проблема полягає у тому, що більшість урбаністичних проєктів орієнтується на стандартизовані підходи, позбавлені локального змісту, тоді як потенціал флористики як культурного маркера залишається недооціненим. З огляду на це, актуальним є наукове завдання осмислення флористики не лише як естетичного, а й як комунікативного та ідентифікаційного засобу міського простору, що інтегрує природне, мистецьке й символічне начала. У практичному вимірі це потребує формування нової методології проєктування, у якій візуально-просторові рішення поєднуються з культурно-семантичним змістом, спрямованим на посилення національної присутності у публічному просторі. Отже, дослідження флористики як репрезентанта українських культурних кодів у міському дизайні має стратегічне значення для формування ідентичного міського середовища, що водночас відповідає сучасним вимогам естетики, сталого розвитку та культурної самодостатності України.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз сучасних досліджень дає змогу виокремити чотири взаємопов'язані наукові напрями. Перший напрям – культурно-естетичний – зосереджується на розумінні флористики як інструменту художньої комунікації та репрезентації культурних смислів у публічному просторі. У своїй праці Н. Пшінка розглядає флористику як складову артдизайну, що інтегрує природні мотиви в контекст сучасних художніх практик, формуючи візуальну мову, через яку відтворюються культурна пам'ять і національні архетипи [1]. Авторка підкреслює, що флористичні образи є не лише декоративними, а й семіотичними, оскільки через них місто транслює ідентичність і соціальні цінності. Аналогічно, З. Ху та співавтори (Z. Hu et al.) описують природно-культурну структуру ботанічних садів Китаю як форму поєднання

традиційних символів з елементами сучасного ландшафтного дизайну, де флористика стає засобом підтримки культурної спадкоємності [2]. Подальші дослідження в цьому напрямі мають бути спрямовані на аналіз національної семіотики флористичних мотивів у міському дизайні України.

Другий напрям – архітектурно-ландшафтний – вивчає флористику як засіб формування просторової ідентичності та гармонізації міського середовища. У своєму дослідженні М. І. Ладнюк показує, що архітектурно-ландшафтний дизайн історичних вулиць Львова забезпечує єдність культурного й природного середовищ, де рослинні композиції виступають посередниками між архітектурою та історичною пам'яттю міста [3]. Подібну концепцію розвиває Дж. У. Аранго Арройаве (J. U. Arango Arroyave), який у процесі інвентаризації флористичного складу міських зелених зон у місті Пеке вказує на роль декоративних видів мотивів як маркерів культурного ландшафту [4]. Структуру деревних насаджень у громадських просторах Бразилії аналізують В. К. де Фрейтас та співавтори (W. K. de Freitas et al.), демонструючи, що добір флористичних елементів має не лише екологічне, а й культурне значення для формування урбаністичного простору [5]. Ці праці підкреслюють, що флористика в архітектурному дизайні не лише організовує простір, а й наповнює його історичними смислами.

Третій напрям – екологічно-біоцентричний – визначає флористику як чинник екосистемної рівноваги і носія біокультурного змісту. Дослідники М. Салінітро та співавтори (M. Salinitro et al.) показують, що флористичне різноманіття міських екотопів забезпечує стійкість екосистем і водночас відображає культурну унікальність регіону [6]. А. Растандех та співавтори (A. Rastandeh et al.) обґрунтовують, що інтеграція екзотичних видів флористики в міські біотопи може посилювати естетичну різноманітність і символічний потенціал ландшафтного простору [7]. М. Д'Антракколі та співавтори (M. D'Antraccoli et al.) пропонують методи оптимізації

флористичних інвентаризацій для раціонального використання ресурсів і кращого планування урбаністичних екосистем [8]. У своїй роботі М. Дж. Міллс та співавтори (M. J. Mills et al.) доводять, що revegetation міських зелених зон не лише сприяє екологічному відновленню, але й створює передумови для покращення соціального благополуччя через гармонію між природою та людиною [9]. Дослідники К. Каталано та співавтори (C. Catalano et al.) стверджують, що флористика стає інструментом урбаністичного регулювання, поєднуючи естетику з екологічною доцільністю [10]. Цей напрям формує підґрунтя для створення міських політик, де флористичні елементи виступають маркерами сталості та культурної зрілості суспільства.

Четвертий напрям – методологічно-системний – орієнтований на формування наукових підходів до аналізу, інвентаризації та інтеграції флористичних структур у міський простір. У праці М. П. Зарі (M. P. Zari) розробляє концепцію регенеративного урбан-дизайну на основі біоміметики, де флористика виступає як модель відтворення природних структур у культурному середовищі [11]. В. Віджаякумарі та співавтори (V. Vijayakumari et al.) аналізують флористичне різноманіття домашніх садів як приклад збереження біокультурної спадщини і водночас як модель сталого дизайну [12]. С. Пітерсен та співавтори (S. Pietersen et al.) доводять, що флористика у традиційних агроландшафтах виступає носієм соціальних цінностей і культурних практик [13]. Подальші дослідження мають бути спрямовані на створення уніфікованої методології аналізу флористичних кодів у міському дизайні України.

Попри наявні дослідження у сфері культурології та урбаністики, низка аспектів проблеми залишається невирішеною. Зокрема, недостатньо вивчено структурну сутність флористики як культурного феномена, що поєднує естетичні, семіотичні та соціокультурні виміри. Не розроблено уніфікованих методів інтеграції флористичних елементів у міське

середовище, відсутня оцінка їхнього впливу на формування національно впізнаваних образів. Наявні дослідження здебільшого зосереджуються на декоративних або екологічних аспектах, залишаючи поза увагою культурно-комунікативну функцію флористики.

Запропоноване дослідження усуває ці прогалини шляхом поєднання культурологічного, семіотичного та практично-дизайнерського аналізів. У роботі обґрунтовано методичні засади інтеграції флористики як носія культурної пам'яті у міський простір, розроблено підхід до оцінювання її культурного ефекту та окреслено механізми створення системи культурно орієнтованого урбаністичного проєктування. Це дає змогу поглибити розуміння флористики як інструменту формування української ідентичності в сучасному міському дизайні.

Мета статті. Мета статті полягає у з'ясуванні теоретичних засад, культурно-символічного змісту та практичних можливостей використання флористики як засобу репрезентації культурних кодів української національної ідентичності у міському дизайні, а також у визначенні шляхів її інтеграції в сучасні урбаністичні концепції розвитку публічного простору.

Для досягнення мети поставлено такі завдання:

1. Визначити сутність і структурні компоненти флористики як культурного феномена, що відображає естетичні, семіотичні та соціокультурні виміри національної ідентичності.

2. Дослідити трансформацію флористичних мотивів та особливості їх інтеграції у сучасний міський дизайн з урахуванням нормативних, технічних і концептуальних обмежень.

3. Розробити методичні засади культурно орієнтованого проєктування, у якому флористика функціонує як інструмент збереження й репрезентації української ідентичності.

Виклад основного матеріалу. Флористика як культурний феномен посідає унікальне місце в системі української художньої традиції, оскільки

поєднує природну матеріальність і символічну репрезентацію національного світогляду. Її сутність полягає не лише у декоративній чи естетичній функції, а й у здатності глибоко транслювати культурні коди, архетипи та смислові константи, що формують колективну ідентичність. Через композиції з природних матеріалів, кольорову гаму, орнаментальні структури та ритміку форм флористика створює метамову, зрозумілу на рівні підсвідомих асоціацій. Вона є проявом синкретизму мистецтва, природи і культури, де кожен елемент набуває знакової функції, що дає змогу відчитувати історичні, етнічні й духовні наративи народу. У контексті міського дизайну флористика виступає своєрідним посередником між людиною і простором, що наповнює урбаністичне середовище символічним змістом і формує атмосферу культурної належності (табл. 1).

Таблиця 1

Структура флористики як культурного феномена в системі міського дизайну

Компонент	Змістова характеристика	Символічна функція	Приклад у міському дизайні
Естетичний	Поєднання кольору, фактури, пропорцій і ритму природних форм	Формування гармонії, емоційного комфорту, візуальної цілісності	Квіткові інсталяції, вертикальні сади, мозаїки з рослин
Семіотичний	Використання національних флористичних мотивів, орнаментів, кольорових кодів	Репрезентація культурної пам'яті, архетипів, ідентичності	Орнаментальні клумби у вигляді вишиваних мотивів, ландшафтні панно
Соціокультурний	Відображення цінностей, традицій і колективних уявлень спільноти	Підтримання культурної тяглості, формування відчуття належності	Громадські простори із флористичними символами у міських парках
Екологічний	Інтеграція природних елементів у	Відновлення зв'язку людини з природою, створення	Зелені фасади, еко-зупинки, квіткові павільйони

	техногенне середовище	біофільного середовища	
Комунікативний	Використання флористики як засобу візуальної взаємодії у просторі	Створення спільних сенсів і культурних наративів	Квіткові артоб'єкти під час національних свят, флористичні маркери ідентичності

Джерело: сформовано автором на підставі [1, с. 75–76; 2, р. 30–32; 6, р. 15110; 11, р. 45–47]

Описана у таблиці 1 структура проявляється як узгоджена багаторівнева система, у якій естетичні рішення задають чуттєвий поріг сприйняття, семіотичні коди забезпечують впізнаваність і культурну пам'ять, соціокультурний компонент формує ефекти залученості громади, екологічний – підвищує якість середовища через біорізноманіття, а комунікативний – перетворює простір на носія публічних повідомлень. На практиці це працює як циклічний процес «ідентифікація кодів – просторове кодування – соціальна апробація – екологічна стабілізація – комунікаційне підсилення», у якому кожен наступний етап підсилює попередній, створюючи стійкий візуально-смісловий «ландшафт» міста.

Показовим прикладом є 14-та Міжнародна спеціалізована виставка квіткового бізнесу, садівництва, ландшафтного дизайну та флористики в Україні (м. Київ, 2020 р.), організована як платформа, де флористика у форматі великомасштабних інсталяцій, панелей та тематичних садових композицій виступає інструментом культурної комунікації [14]. У цьому контексті естетичний компонент створює ефект свята, семіотичний – через використання українських рослинних мотивів, соціокультурний – за рахунок участі громадськості, екологічний – через інтеграцію живих рослин у виставкових рішеннях, комунікативний – через публічні заходи, лекції і взаємодію з відвідувачами.

Іншим прикладом є освітній краєзнавчий проєкт «Експедиція "Моя Батьківщина – Україна"» (Вінницька область, 2019 р.), у межах якого досліджувалися традиції флористики в побуті та обрядовості, створювалася флористична студія «Чарівниці», що виступала як простір соціальної участі і культурного підтвердження [15]. У цьому кейсі естетичний рівень відображається через композиції, семіотичний – через символіку традиційних рослин, соціокультурний – через залучення молоді й місцевої спільноти, екологічний – через популяризацію місцевих рослин і природних матеріалів, комунікативний – через публічні виставки та освітні активності. Отже, у сучасних умовах флористика працює як операційний інтерфейс культурних кодів: вона дає змогу системно «перепрошивати» міські об'єкти смислами, підвищувати їхню впізнаваність і соціальну привабливість, водночас утримуючи екологічну й естетичну якість середовища.

Трансформація флористичних мотивів у межах української художньої традиції є відображенням еволюції національної естетики, що поєднує природну символіку з духовними та культурними цінностями. Витоки флористичної орнаментики сягають народного мистецтва – розписів, ткацтва, кераміки, писанкарства, де квіткові елементи виступали не лише декоративними, а й сакральними символами життя, плодючості, гармонії та безперервності буття. У різні історичні епохи флористичні мотиви набували нових змістів, адаптуючись до суспільних змін і мистецьких стилів – від барокових композицій храмового декору до модерністських інтерпретацій у живописі, графіці та архітектурі ХХ століття. У сучасному міському середовищі ці мотиви трансформуються в нові форми – від фасадних муралів і світлових інсталяцій до інтерактивних садових структур, зберігаючи при цьому свою культурну генетику. Така еволюція демонструє здатність флористики бути медіатором між історичною пам'яттю та урбаністичними інноваціями, формуючи впізнавані образи, які зміцнюють культурну присутність України у глобальному міському контексті (табл. 2).

Таблиця 2

**Еволюція флористичних мотивів у контексті української художньої
традиції та міського середовища**

Історичний етап	Домінантні флористичні мотиви	Символічне значення	Трансформація у міському дизайні
Народна традиція (XV–XVIII ст.)	Барвінок, калина, соняшник, мак	Символ життя, любові, нескінченності, родючості	Використання у квіткових панно, вишиваних клумбах, ландшафтних композиціях
Українське бароко (XVII–XVIII ст.)	Стилізовані лілії, виноград, тюльпан	Божественна чистота, духовне відродження, вічність	Орнаментальні фасади, флористичні вітражі, мозаїчні мотиви
Модерн і національний стиль (кінець XIX – поч. XX ст.)	Ірис, мак, гвоздика, декоративна ружа	Гармонія природи і мистецтва, естетика лінії	Декор фасадів і громадських споруд, сквери з «рослинною геометрією»
Радянський період (XX ст.)	Соняшник, колос, волошка	Праця, достаток, колективна сила	Мозаїчні панно, декоративні клумби, радянський монументальний флористичний орнамент
Сучасна доба (XXI ст.)	Мак, мальва, тюльпан, абстрактні флористичні форми	Пам'ять, стійкість, ідентичність, оновлення	Екоінсталяції, мурали, інтерактивні садові скульптури, біодизайн у публічному просторі

Джерело: сформовано автором на підставі [1, с. 76–77; 3, с. 217–219; 7, р. 714–716; 9, р. S323–S324; 13]

На практиці трансформація флористичних мотивів в українському міському середовищі набуває характеру системної інтервенції, що включає комплексні зміни у формі, контексті та змісті просторових рішень. Показовим є приклад інсталяції «Dnipro Light Flowers», виконаної на базі промислових труб у місті Дніпро, де флористичний образ у вигляді

світлових «квітів» перетворено із суто декоративного елемента на потужний символ оновленої міської ідентичності. Проєкт демонструє поєднання природної метафорики з технологією адаптивного дизайну, у якому світло використано як матеріал флористичної пластики, що візуалізує ідею відродження урбаністичного середовища [16]. Інший приклад — проєкт «Український сад», реалізований у 2020 році як простір культурної рефлексії, де рослинні композиції відіграють не лише естетичну, а й меморіальну та символічну ролі, уособлюючи стійкість української культури перед обличчям агресії та втрат [17].

У сучасному міському дизайні такі приклади демонструють, що флористичні мотиви — від народного декоративного мистецтва до високотехнологічних інсталяцій — проходять три етапи еволюції: композиційну кодифікацію, де закріплюються архетипні форми (мальва, барвінок, мак); контекстуальну адаптацію, коли ці образи модифікуються з урахуванням архітектурних і соціальних параметрів міста; та комунікаційне розгортання, коли флористика стає інтерактивним інструментом вираження ідентичності у публічному просторі. На операційному рівні це означає, що флористичні мотиви виконують роль сигніфікаторів культурної пам'яті, інституціоналізуються через архітектурні рішення, адаптуються до середовищних обмежень і комунікують із громадою через просторову символіку. У результаті флористика перестає бути декоративним тлом — вона перетворюється на архітектуру змісту, у якій закладено поєднання символізму, екологічності, соціальної участі та бренду міста як вираження його культурної тяглості.

Інтеграція флористичних елементів у міський дизайн як носіїв культурної пам'яті та ідентичності ґрунтується на принципі гармонізації природного і культурного середовищ, де флористика виступає не як декоративний додаток, а як методологічно осмислений компонент формування середовища. В основі цього підходу лежить ідея «культурного

шару» простору, у якому рослинні композиції відтворюють смисли колективної пам'яті, символіку традиційних орнаментів і національних образів. Методика інтеграції таких елементів передбачає системне поєднання семіотичних, екологічних, архітектурних і соціокультурних чинників, що забезпечує стійкий ефект впізнаваності міського простору. У сучасній урбаністиці флористика набуває статусу інтерфейсу між культурною спадщиною і технологічним дизайном, виконуючи одночасно функції збереження, комунікації та оновлення міської ідентичності (табл. 3).

Таблиця 3

Методичні підходи до інтеграції флористичних елементів у міський дизайн як носіїв культурної пам'яті

Методичний підхід	Сутність	Інструменти реалізації	Очікуваний культурний ефект
Семіотико-культурний	Інтерпретація національних символів і флористичних архетипів у просторі	Візуальна ідентичність, тематичні ландшафтні композиції, кольорові коди	Відтворення колективної пам'яті, формування впізнаваного культурного ландшафту
Екологічно-естетичний	Гармонізація природних та урбаністичних компонентів середовища	Біофільний дизайн, зелені коридори, рослинні фасади, екоінсталяції	Створення психологічного комфорту, посилення зв'язку людини з природою
Архітектурно-просторовий	Інтеграція флористичних структур в архітектоніку міських об'єктів	Вертикальні сади, флористичні мурали, модульні садові конструкції	Збагачення архітектурної виразності, підвищення естетичної цінності простору
Соціально-комунікативний	Залучення громади до флористичних ініціатив як форм культурної взаємодії	Урбан-гардени, громадські клумби, фестивалі квітів, інтерактивні виставки	Формування спільнот, соціальна згуртованість, культурний діалог
Цифрово-аналітичний	Використання цифрових технологій для планування, моніторингу та	3D-моделювання, дизайн доповненої реальності (AR-дизайн), системи супутникового	Оптимізація управління, інтеграція флористики в «розумне місто»

	візуалізації флористичних рішень	моніторингу зелених зон	
--	--	----------------------------	--

Джерело: сформовано автором на підставі [4; 5; 8; 10; 12, р. 1486–1488]

На практиці трансформація флористичних мотивів в українському міському середовищі набуває характеру системної інтервенції, що включає комплексні зміни у формі, контексті та змісті просторових рішень. Зокрема, приклад проєкту реконструкції озеленення парадної зони готелю «Хортиця» у місті Запоріжжя показує, як зелений дизайн з урахуванням композиційних та орнаментальних рішень модернізується відповідно до культури й ландшафту [18, с. 41]. Інший приклад – проєкт комплексної програми охорони навколишнього природного середовища міста Українка, у межах якого озеленені території міста отримують статус майданчиків культурної й екологічної комунікації, флористичні ядра яких утворюють символічні зв'язки з історією регіону [19].

У сучасному міському дизайні ці приклади переконливо демонструють, що флористичні мотиви – від декоративного мистецтва до стратегічних інтервенцій – проходять етапи композиційної кодифікації, контекстуальної адаптації й комунікаційного розгортання. На операційному рівні це означає, що флористика перестає бути лише декоративним шаром – вона трансформується в «архітектуру змісту», де влада, дизайнери й громада спільно конструюють середовище з упізнаваними культурними маркерами, соціокультурним сенсом та екологічною функцією.

Впровадження національно орієнтованої флористики у сучасний міський дизайн України зіштовхується з низкою системних проблем, що охоплюють нормативно-технічну, економічну та концептуальну площини. Насамперед відсутня цілісна нормативна база, яка б регламентувала використання культурно-семіотичних елементів у міському озелененні [1, с. 75–76; 3, с. 217–219]. Діючі державні будівельні норми та стандарти

благоустрою мають переважно утилітарний характер і не враховують аспектів культурної символіки, флористичного кодування чи історико-етнічної автентичності композицій. Унаслідок цього розробники проєктів змушені адаптувати іноземні стандарти або діяти інтуїтивно, що породжує випадковість у виборі видів рослин, кольорових схем і форм просторової організації [6, р. 15110; 11, р. 46–47].

Іншою проблемою є технічна невідповідність: більшість українських міст має застарілу інфраструктуру поливу, освітлення та догляду за рослинністю, що унеможлиблює реалізацію складних флористичних інсталяцій, особливо з використанням місцевих видів рослин, чутливих до забруднення чи нестачі води [9, р. S323–S324]. Економічний чинник полягає в нестабільному фінансуванні програм благоустрою та залежності від сезонних бюджетів, через що проєкти з національно орієнтованою флористикою не мають сталості, а більшість рішень реалізується як короткочасні ініціативи [10]. До цього додається дефіцит спеціалістів, здатних поєднати знання з ботаніки, урбаністики та культурології, що обмежує якість проєктування і веде до формального копіювання народних мотивів без глибокого символічного осмислення [2, р. 30–32]. Концептуальною проблемою є фрагментарність підходів: у більшості міст відсутня стратегія формування культурного ландшафту, тому флористичні рішення залишаються ізольованими від архітектурних і туристичних програм, не створюючи цілісного візуально-семантичного простору [4]. У результаті флористика сприймається як прикраса, а не як елемент культурного коду міста, що знижує потенціал її впливу на формування ідентичності. Також існує комунікаційний бар'єр між муніципалітетами, бізнесом і громадськими ініціативами, через який втрачається сталість між проєктами, а питання авторських прав, догляду та оновлення зелених об'єктів залишаються неврегульованими [9, р. S332; 10].

Система культурно орієнтованого урбаністичного проектування має ґрунтуватися на інтеграції флористики як засобу репрезентації української національної ідентичності у просторовій структурі міста. Її основою має стати поєднання природних, культурних і технологічних чинників у межах єдиної методології «культурного ландшафту». На державному рівні доцільно розробити стандарти флористичного дизайну, що враховують символіку українських рослин, регіональні біотики та традиційні орнаментальні системи. Це створить нормативне підґрунтя для осмисленого використання флористичних мотивів у благоустрої замість випадкових декоративних рішень.

Практична реалізація потребує створення міських лабораторій флористичного дизайну як платформ для міждисциплінарної співпраці архітекторів, біологів і культурологів. Вони забезпечуватимуть розробку адаптованих моделей озеленення, підбір місцевих видів і моделювання композицій у цифровому форматі. Ефективність системи підсилюється через залучення бізнесу й громад у форматі публічно-приватного партнерства, що дає змогу підтримувати сталі флористичні програми та підвищувати відповідальність мешканців за збереження культурного ландшафту. Важливою складовою є цифровізація флористики, зокрема створення інтерактивних карт зелених зон, QR-маркування композицій і баз даних флористичних об'єктів із культурними коментарями. Це поєднує естетику, екологію та освіту, перетворюючи міський простір на динамічного носія культурної пам'яті.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що флористика в сучасному міському дизайні є не лише декоративним, а й концептуальним інструментом репрезентації культурних кодів української національної ідентичності. Її цінність полягає у здатності поєднувати природні, мистецькі та семіотичні елементи, формуючи просторову мову міста, де кожна рослинна композиція набуває символічного значення. Такий

підхід забезпечує збереження історичної пам'яті та формування впізнаваного культурного ландшафту. Виявлено, що основними перешкодами розвитку національно орієнтованої флористики є нормативна неврегульованість, технічна відсталість інфраструктури озеленення, нестача фінансування й фахівців міждисциплінарного профілю, а також відсутність цілісної державної стратегії культурного ландшафтного проектування. Ці чинники обмежують потенціал флористики як носія культурної пам'яті та зменшують її роль у формуванні міського бренду. Рекомендовано розробити державні стандарти культурного озеленення, створити міські лабораторії флористичного дизайну, упровадити цифрові карти флористичних об'єктів і механізми громадської участі. У поєднанні з екологічними та естетичними принципами це дасть змогу перетворити флористику на інструмент формування гармонійного, екологічно сталого та культурно впізнаваного міського середовища. Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні методик оцінювання культурного впливу флористики на урбаністичний простір та створенні індикаторів культурної ідентичності міст України, що сприятиме формуванню науково обґрунтованої політики культурного урбанізму.

Література

1. Пшінка Н. Арт-дизайн в контексті сучасних публічних художніх практик. *Актуальні проблеми сучасного дизайну* : збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (23 квітня 2020 р., м. Київ). У 2 т. Т. 1. Київ: КНУТД, 2020. С. 74–78. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/16000/1/APSD2020_V1_P074-078.pdf (дата звернення: 10.11.2021).
2. Hu Z., Qi Y., Hu X., Zhang D., Yao P., Hao P. The natural and cultural characteristics of the Chinese Botanical Garden Exhibition System. *Acta*

Horticulturae. 2020. Vol. 1298. P. 29–36. DOI: 10.17660/ActaHortic.2020.1298.6.

3. Ладнюк М.І. Архітектурно-ландшафтний дизайн вулиць в історичній забудові міста Львова. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2017. Вип. 48. С. 214–223. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Spam_2017_48_28.pdf (дата звернення: 10.11.2021).

4. Arango Arroyave J.U. Inventory and floristic composition of urban flora for ornamental and landscape use in Peque town (West of Antioquia). *Entorno Geográfico*. 2021. № 21. DOI: 10.25100/eg.v0i21.11294.

5. De Freitas W.K., Magalhães L.M.S., de Santana C.A., Junior E.R.P., de Souza L.D.C.M., Toledo R.A.B., Garção B.R. Tree composition of urban public squares located in the Atlantic Forest of Brazil: A systematic review. *Urban Forestry & Urban Greening*. 2020. Vol. 48. Article 126555. DOI: 10.1016/j.ufug.2019.126555.

6. Salinitro M., Alessandrini A., Zappi A., Melucci D., Tassoni A. Floristic diversity in different urban ecological niches of a southern European city. *Scientific Reports*. 2018. Vol. 8. № 1. Article 15110. DOI: 10.1038/s41598-018-33346-6.

7. Rastandeh A., Pedersen Zari M., Brown D.K., Vale R. Utilising exotic flora in support of urban indigenous biodiversity: lessons for landscape architecture. *Landscape Research*. 2018. Vol. 43. № 5. P. 708–720. DOI: 10.1080/01426397.2017.1315063.

8. D'Antraccoli M., Bacaro G., Tordoni E., Bedini G., Peruzzi L. More species, less effort: Designing and comparing sampling strategies to draft optimised floristic inventories. *Perspectives in Plant Ecology, Evolution and Systematics*. 2020. Vol. 45. Article 125547. DOI: 10.1016/j.ppees.2020.125547.

9. Mills J.G., Bissett A., Gellie N.J., Lowe A.J., Selway C.A., Thomas T., Breed M.F. Revegetation of urban green space rewilds soil microbiotas with implications for human health and urban design. *Restoration Ecology*. 2020. Vol. 28. P. S322–S334. DOI: 10.1111/rec.13175.

10. Catalano C., Andreucci M.B., Guarino R., Bretzel F., Leone M., Pasta S. Urban Services to Ecosystems. Cham : Springer International Publishing, 2021. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-030-75929-2> (date of access: 10.11.2021).

11. Zari M.P. Regenerative Urban Design and Ecosystem Biomimicry. London : Routledge, 2018. 260 p. DOI: 10.4324/9781315114330.

12. Vijayakumari V., Sundara Prabha V., Jebarubi E., Leon Stephan Raj T., Beschi Antony Rayan S. Floristic diversity assessment of home garden in Palayamkottai region of Tirunelveli District, Tamil Nadu – a means of sustainable biodiversity conservation. *International Journal of Trend in Scientific Research and Development (IJTSRD)*. 2019. Vol. 3. № 3. P. 1484–1491. URL: <https://www.ijtsrd.com/papers/ijtsrd23390.pdf> (date of access: 10.11.2021).

13. Pietersen S., López-Acosta J.C., Gomez-Díaz J.A., Lascurain-Rangel M. Floristic diversity and cultural importance in agroforestry systems on small-scale farmer's livelihoods in Central Veracruz, México. *Sustainability*. 2018. Vol. 10. № 1. Article 279. DOI: 10.3390/su10010279.

14. 14-та Міжнародна спеціалізована виставка квіткового бізнесу, садівництва, ландшафтного дизайну та флористики в Україні. Agronews.ua. 2020. URL: <https://agronews.ua/event/14-ta-mizhnarodna-spetsializovana-vystavka-kvitkovoho-biznesu-sadivnytstva-landshaftnoho-dyzaynu-ta-florystyky-v-ukraini/> (дата звернення: 10.11.2021).

15. Матеріали з краєзнавчої експедиції «Моя Батьківщина – Україна» на тему «Використання флористики в побуті українців». Naurok.com.ua. 2020. URL: <https://naurok.com.ua/materiali-z-kraeznavcho-ekspedici-moya->

batkivschina---ukra-na-na-temu-vikoristannya-floristiki-v-pobuti-ukra-nciv-151483.html (дата звернення: 10.11.2021).

16. Dnipro Light Flowers – світлова інсталяція у Дніпрі. Expolight. 2021. URL: <https://expolight.net/uk/project/dnipro-light-flowers> (дата звернення: 10.11.2021).

17. A Ukrainian Garden Tells the Story of a Violated Country. New Lines Magazine. 2020. URL: <https://newlinesmag.com/review/a-ukrainian-garden-tells-the-story-of-a-violated-country/> (date of access: 10.11.2021).

18. Дерев'яно Н.П., Хорошков Л.М., Лиходід В.В. Проєктні пропозиції з озеленення та благоустрою парадної зони готелю «Хортиця» у Запоріжжі. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2021. Т. 31. № 6. С. 48–52. DOI: 10.36930/40310606.

19. Комплексна програма охорони навколишнього природного середовища на території міста Українка на 2021–2025 роки. Українська громада. 2021. URL: <https://ukrainska-gromada.gov.ua/wp-content/uploads/2021/11/kompleksna-programa-ohorony-navkolyshnogo-prirodnogo-seredovyshha-na-terytoriyi-ukrayinskoyi-miskoyi-terytorialnoyi-gromady-na-2021-2025-roky.pdf> (дата звернення: 10.11.2021).